

Høringssvar – Veileder for arealtildeling, konsesjonsprosess og søknader for vindkraft til havs

Deep Wind Offshore er et havvindselskap som skal utvikle og eie havvindparker i Norge og internasjonalt. Selskapets eiere er Knutsen OAS, Haugaland Kraft og Sunnhordland Kraftlag. Vi takker for muligheten til å komme med høringssvar til prosessen.

I hovedsak legger veilederen solide og forutsigbare rammer for utviklingen av havvind i Norge. For at norsk havvind skal lykkes i den internasjonale konkurransen må tre forhold være på plass:

- **Ambisjon** - Vi ønsker en tydeligere uttalt ambisjon for havvindsatsingen
- **Framdrift og volum** – Prosess og rammer må gi nødvendig framdrift og tilstrekkelig volum
- **Prekvalifiserings- og tildelingskriterier** må sikre norsk teknologiutvikling og verdiskaping

Ambisjon

Norge har gode forutsetninger for å lykkes med å bli ledende på flytende havvind når industrien nå skaleres opp. God samhandling mellom myndigheter og næringen vil være avgjørende for å komme dit. En uttalt ambisjon om mål og framdrift vil være koordinerende og avklarende. En slik forventningsavklaring kan gi ryddigere diskusjoner og økt trygghet for alle parter hos myndigheter, næring, interesseorganisasjoner og allmennheten.

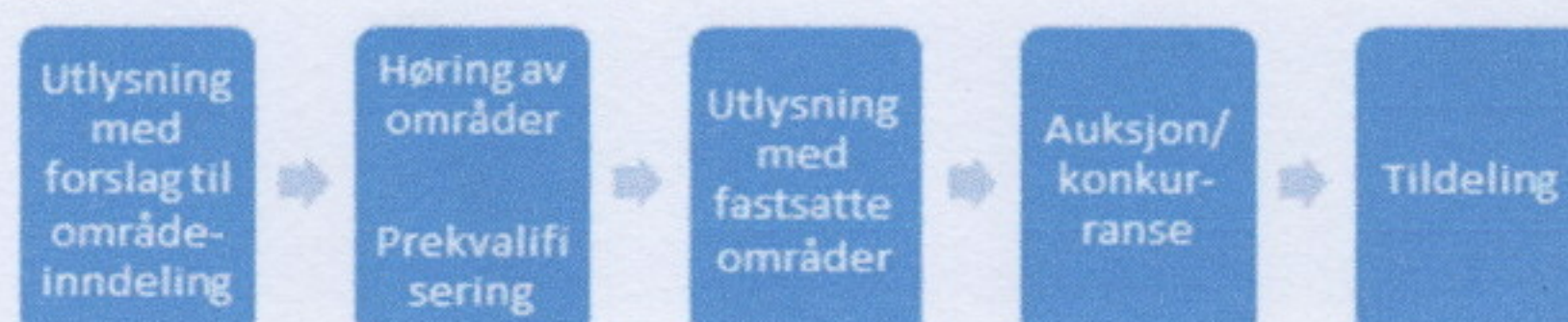
- Deep Wind Offshore foreslår at det settes en klar ambisjon for norsk havvindsatsing:
 - Installert kapasitet – 5GW innen 2030, 15 GW innen 2040
 - Arbeidsplasser – 20 000 innen 2030, 40 000 innen 2040
 - Eksport – topp 5 eksportindustri innen 2030, topp 3 innen 2040

Framdrift

Formålet med norsk havvindsatsing er både å utvikle en ny eksportrettet næring og å bidra til økt fornybar energiproduksjon. Andre land ser de samme mulighetene, og skal Norge hevde seg i den internasjonale konkurransen må det så raskt som mulig skapes et hjemmemarked for å utvikle norske verdikjeder basert på dagens maritime-, offshore- og kraft- kompetanse. Videre legges energimarkedsplaner for perioden etter 2030 for Europa allerede nå, slik at målsettinger og løsninger for marked og infrastruktur må være på plass også i Norge. Skal målene med norsk havvindsatsing nås, er det helt sentralt å komme raskt i gang med utviklingen av prosjekter i kommersiell skala.

Smidige prosesser

- Rollefordeling mellom ulike myndighetsaktører bør konkretiseres og avklares så tidlig som mulig. Det gir økt trygghet for næringen og gir myndighetsaktørene tid til nødvendige forberedelser og ressursallokering, som vil lette arbeidet og bidra til en mer smidig prosess.
- For å effektivisere prosessen fram til tildeling av områder, foreslår vi at prekvalifiseringen skjer parallelt med høring av områder, som vist nedenfor. Dette anslås å gi 3-6 mnd. besparelse tidlig i prosessen.

Nett og marked

Både kraftproduksjon og teknologieksport representerer potensielt store inntekter for Norge. Det er viktig at myndighetene tar en aktiv rolle for å sikre norsk deltagelse i forum og multilaterale samarbeid der kraftinfrastruktur og maritim fornybar kraft inngår. Skal vi lykkes med Sørliche Nordsjø II er vi av den oppfatning at samarbeidet på tvers av nordsjølandene må styrkes, for å oppnå stordriftsfordeler og avtak i ulike land.

En samfunnsmessig rasjonell utbygging av nett til havs sikres ved at Statnett har en koordinerende rolle. Det er derfor viktig at Statnett gis anledning til å gjennomføre samordningsprosessene slik at utbyggingene ikke forsinkes.

Prekvalifisering og tildeling

Deep Wind Offshore er opptatt av at summen av kravene til prekvalifisering og tildeling sikrer at områdeeksklusivitet blir gitt til kompetente aktører som vil bidra sterkt til verdiskaping, teknologiutvikling og arbeidsplasser i Norge. Forutsatt at relevante krav stilles i forkant av tildeling, mener vi at departementet selv best avgjør når i prosessen de ulike kravene stilles.

Prekvalifisering

Veilederen legger opp til en omfattende prekvalifisering på linje med prosesser for mer moden teknologi. Deep Wind Offshore mener at dette kan fungere godt, forutsatt riktige objektive kriterier.

- Deep Wind Offshore støtter i stor grad kriteriene som er satt for prekvalifiseringsprosessen
- Det er viktig med kriterier som bidrar til verdiskaping i Norge

Tildeling

Deep Wind Offshore er positive til konkurranse om utlysningssområder, og mener kvalitative krav bør spille en sentral rolle i denne fasen av norsk havvindsatsing for begge de to åpnete områdene Utsira Nord og Sørliche Nordsjø II.

Utgangspunktet for utbygging av havvind i Norge og etableringen av hjemmemarkedet, er både teknologieksport og kraftleveranser til avkarbonisering i økonomien. Disse forutsetningene bør være førende for håndteringen av arealsøknadene, slik at man får et solid fundament for satsing på havvind blant norske bedrifter. For at myndighetene i størst mulig grad skal lykkes med å bygge norske verdikjeder, er det derfor viktig at det etterspørres krav og dokumentasjon i prekvalifiseringsprosessen om bruk av norske leverandører.

Myndighetene bør se på mulighetene for at Sørliche Nordsjø II og Utsira Nord kan utvikles videre med flere arealer etter de første tildelingene.

- Et viktig kriterie ved vurdering av konsesjonssøknader er aktørens/prosjektets bidrag til samfunn/næringsliv. Deep Wind Offshore mener dette kriteriet må vektlegges tidligere i prosessen, det vil si før tildeling av område.
- Evne til å finne gode løsninger som ivaretar andre næringer og miljø/naturmangfold bør tillegges vekt ved tildeling.
- At myndighetene setter effektebegrensninger før prosjektene er utredet er uheldig og kan begrense god ressursutnyttelse. Evt. begrensninger ved tildeling bør være definert som areal. Effektgrenser kan settes i konsesjonen.

Tildeling: Utsira Nord

Det må sikres tilstrekkelig økonomisk støtte slik at Utsira Nord kan realiseres. Regjeringen har pekt på Enova som virkemiddelapparat og Deep Wind Offshore ser på Enova som et effektivt og riktig virkemiddelapparat for å utvikle og støtte havvind i Norge. Enova bør derfor gis tilstrekkelig kapasitet og økonomiske rammer til å støtte bygging av industrialiserte flytende havvind prosjekter og tilhørende teknologi.

Aktuelle kriterier for tildeling er:

- Andel ny kostnadsreduserende teknologi, som kan være med å bygge opp en ny eksportnæring i Norge innen havvind.
- Kompetanse og kompetanseutvikling
- Lokal verdiskapning
- Plan for konfliktreduserende tiltak med andre interesser i området

Tildeling: Sørlege Nordsjø II

Auksjon har vært en god måte for å få ned kostnadsnivået i havvind i Storbritannia. Storbritannia har ikke lyktes med å løfte egen leverandørindustri på samme måte. Dette må Norge ta lærdom av.

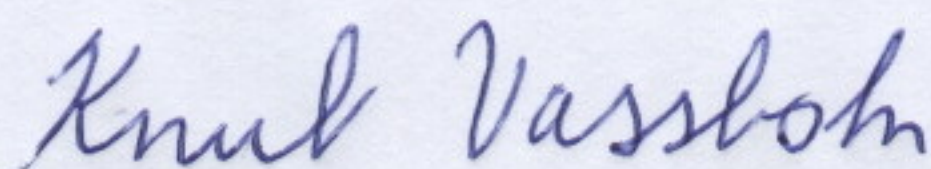
Et rent monetært auksjonsregime har flere utfordringer:

- En høy pris fra en auksjon vil medføre et behov hos utvikler for raskest mulig å kapitalisere på et prosjekt. Dette kan gå på bekostning av en offensiv, men strukturert prosess som Norge har lyktes godt med i andre energisektorer.
- Det kan være utfordrende å stille krav om norsk verdiskaping og kompetanseutvikling gjennom en ren budprosess.

Et alternativ til ren kvalitativ- eller ren monetær auksjon, er en kombinasjon av disse. En slik løsning med kombinasjon av disse tildelingskriterier er tidligere gjennomført i blant annet Skottland. Forslag til kriterier kan være:

- Lokal og nasjonal kompetanse i bedriften
- Prosjektkonsept
- Kunnskaps- og teknologiutvikling
- Kompetanse på kraftsystem- og strømmarked
- Auksjon med monetært tak

Med vennlig hilsen,

Knut Vassbotn
CEO – Deep Wind Offshore